

Arnau Tordera: «He procurat ser un honorable transfigurador de Verdaguer»

El músic és uns dels cinc finalistes al Premi Miquel Martí i Pol del Certamen Terra i Cultura, amb la musicació del poema «Adéu-siau, plaers del món» de Jacint Verdaguer

Arnau Tordera | Juan Miquel Morales

"Adéu-siau, plaers del món", de Jacint Verdaguer s'inclou a l'últim disc d'**Obeses**, Verdaguer, *ombres i maduixes* (Música Global, 2017), banda sonora d'una obra dedicada íntegrament al poeta de Folgueroles que es va poder veure al Teatre Romea. L'obra, basada en proses autobiogràfiques i poemes de Jacint Verdaguer, construeix un fil argumental que acara un Verdaguer jove i terrenal amb un Verdaguer vell, savi i desenganyat. **Arnau Tordera** i n'és l'actor i l'autor de les músiques.

Què us agrada de musicar poemes?

Musicar un text d'un altre autor és entaular una conversa de tu a tu amb ell i saber trobar el punt exacte d'equilibri on les dues disciplines no només brillin sinó que s'alimentin l'una a l'altra per acabar gestant una obra més transcendent que la simple suma de les parts. A part, com a 'lirista' (creador de lírica, lletres de cançons) gaudeixo especialment amb les peculiaritats melòdiques que ofereixen els versos poètics. I és que hi ha una gran confusió en aquest punt. El text d'un poema i el d'una cançó no tenen res a veure. És ben cert que poden confluïr i intercanviar-se però són manifestacions literàries de diferent naturalesa i això es percep en el resultat final de l'obra.

I què hi has trobat en aquest poema, "Adéu-siau, plaers del món"?

És un fragment d'una òpera-rock (*Verdaguer, ombres i maduixes*) amb una durada d'una hora i mitja el text, així que he tingut l'oportunitat de musicar una ubèrrima quantitat de textos del poeta de Folgueroles. Aquest, concretament, és d'una enorme importància dins l'obra i m'atreviria dir que, tot i que sigui desconegut, també és un text imprescindible de Verdaguer. El text, segons fonts biogràfiques, el va escriure just després que Roser rebutgés el seu amor i optés per les garanties d'estabilitat que li oferia un hereu de la comarca (d'aquesta anècdota parteix *Verdaguer, ombres i maduixes*). És, per tant, un text escrit des de la tristesa absoluta i des d'una buidor existencial emmarcada en l'esperit del Verdaguer adolescent que veia com s'esfumava aquest anhel (el primer de molts a la seva vida). Sembla que aquesta experiència vital va encaminar l'artista, si més no en part, cap a la vida poètica i religiosa.

Video: <https://www.youtube.com/watch?v=rR0jXNHdY28>

En quin moment de l'obra apareix?

Si un s'escolta tota l'òpera-rock entendrà que les dues melodies que interpreta el piano a l'inici de la peça "Adéu-siau, plaers del món" pertanyen a les dues peces que Verdaguer canta conjuntament amb la Roser del mas d'Heures ("Ferida d'amor" i "Desig i amor"), i justament en aquest fragment instrumental és quan Roser li explica que no pot seguir amb ell. Em refermo, per tant, en el fet que si es vol assolir el gaudi màxim que pot proferir aquesta peça és correlacionant-la precisament amb totes les altres peces de l'obra de la qual és part.

Com us heu enfrontat a la musicació i què valoreu del poeta triat?

En cap cas m'he enfrontat al text de Jacint Verdaguer sinó que he procurat ser-ne un fidel lector, un raonable entenedor i, finalment, un honorable transfigurador. En aquest cas no puc parlar de la musicació d'aquesta peça en concret sinó de tota l'òpera-rock perquè concebo l'obra com un tot. Ha estat una experiència artística difícilment repetible d'una intensitat extrema de la qual he sortit, crec, amb un enriquiment humà i artístic extraordinari. M'he endinsat en la poesia juvenil, èpica i mística de Verdaguer i he tingut el goig de portar a la llum la música inherent als seus versos i això, valgui la redundància, és un acte poètic d'enorme bellesa. Verdaguer s'expressa a través d'estètiques ben diverses, fent reverència sempre a la tradició, a l'excel·lència i a la llengua i aquesta música pretén reverenciar els mateixos valors.

Què us sembla haver quedat finalistes en aquesta edició 2017 del premi?

Agraïm aquesta consideració talment com Verdaguer va agrair les seves nominacions als Jocs Florals de Barcelona. Molts seguidors d'**Obeses** han conegut Verdaguer gràcies a aquesta obra, i els que ja el coneixien, n'han descobert peculiaritats i matisos que no havien imaginat. Fins i tot als mateixos creadors de l'obra ens ha passat això. Verdaguer no és (o no és només) un poeta per musicar amb guitarra i veu. La seva música exigeix una sofisticació en el traç melòdic, una èpica en la tímbrica i una contundència en la seva semàntica que són de l'opinió, un cop havent-lo conegut amb certa profunditat, que el rock simfònic amb tots els seus matisos i possibilitats és un estil que s'hi adequa més que cap altre.

Per què els cantautors s'han treballat sovint amb poetes aquí?

Desconec la voluntat dels cantautors perquè no en sóc, així que parlaré des de la meua òptica, la d'un compositor i llista. En el meu cas particular gaudeixo en tant que la creació musical té un punt de troballa en el sentit de revelar, de treure a la llum, la melodia que incontestablement hi ha dins els versos escrits. El poeta, en general, treballa de manera exquisida la mètrica i la semàntica però oblida -perquè la seva disciplina és així- l'accentuació sil·làbica dels versos. Aquesta peculiaritat obliga el compositor a cercar camins de vegades molt més desconeguts però per tant també més sorprenents i en molts casos reeixits. L'any 2013 vaig musicar "La ginesta floreix" i "El meu poble i jo" de Salvador Espriu, aquesta última té 24.891 visionats a Youtube i ha estat aclamada a tots els nostres concerts. També he tingut l'oportunitat de musicar sonets de Shakesperare, poemes de l'escriptor Jordi Lara per a l'espectacle *Els naufrags feliços* i del llibre de textos populars *Manlleu íntim* per a l'espectacle musical *Converses entre sirenes*.

